

Olsztyn, 9 stycznia 2015 r.

Opinia

zespołu roboczego Regionalnej Komisji do Spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko w Olsztynie w sprawie planowanego przedsięwzięcia polegającego na *budowie i eksploatacji 15 budynków inwentarskich do ściółkowego chowu brojlerów kurzych o łącznej liczbie stanowisk 768 000 szt./cykl (3072 DJP) oraz o wydajności 4608000 sz./rok wraz z ujęciem wód podziemnych w obrębie fermy drobiu w miejscowości Niestoja, gmina Działdowo, powiat działdowski, woj. warmińsko-mazurskie.*

Zespół roboczy Regionalnej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko na posiedzeniu w dniu 17 listopada 2014 r. poddał szczegółowej analizie *Uzupełniony Raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie i eksploatacji 15 budynków inwentarskich do ściółkowego chowu brojlerów kurzych, o łącznej liczbie stanowisk 768 000 szt./cykl (3 072 DJP) wraz z ujęciem wód podziemnych, w obrębie fermy drobiu w m. Niestoja, gm. Działdowo, pow. działdowski, woj. warmińsko-mazurskie.* Członkowie zespołu stwierdzili, iż dokumentacja ta nie może stanowić podstawy pełnej oceny oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko i wymaga uzupełnienia w następującym zakresie:

1. Zgodności przedsięwzięcia z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego – konieczne jest jednoznaczne stwierdzenie czy przedsięwzięcie jest zgodne z miejscowym planem – dalsza analiza tematu jest zasadna wyłącznie w przypadku zgodności.
2. Odnośnie do obliczeń wielkości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza:
 - należy wykazać korelację bieżącej pracy systemu wentylacji budynków ze wzrastającą w cyklu hodowlanym masą zwierząt - należy zdefiniować, w odcinkach zbliżonych do tygodnia chowu, ilość i rodzaj (dachowe i/lub szczytowe) czynnych w danym momencie wentylatorów wentylujących budynki inwentarskie. Ilość odprowadzanego w danych sytuacjach powietrza z budynków winna mieć pokrycie w ilościach powietrza niezbędnych do dostarczenia ptakom w danym momencie chowu, na podstawie danych o dobrostanie zwierząt w okresie lata i zimy;
 - należy podać źródło pochodzenia i sposób wykorzystywania w obliczeniach danych dotyczących emisji amoniaku z budynków, w powiązaniu do ilości kałomoczu znajdującego się na ściółce i masy ptaków w budynkach, w poszczególnych fazach chowu.

Dopiero tak przygotowane i objaśnione dane wyjściowe powinny być użyte do obliczeń prognozowanych stężeń przede wszystkim amoniaku w powietrzu otaczającym fermę. Emisja ustalona dla poszczególnych tygodni chowu, wynikająca z masy kałomoczu na

ściółce i wydajności bieżącej określonych wentylatorów powinna być użyta w poszczególnych podokresach modelowania rozprzestrzeniania się emitowanych zanieczyszczeń w powietrzu, wokół mającej powstać fermy.

3. Opisyany w Raporcie sposób magazynowania martwych ptaków nie przewiduje zastosowania systemów chłodniczych. Ze względu na skalę przedsięwzięcia oraz w kontekście zachowania właściwych warunków sanitarnych należy przeanalizować konieczność zastosowania komory/komór chłodniczych do przechowywania padłych zwierząt.
4. odnośnie do ilości oraz sposobu postępowania z obornikiem kurzym:
 - Wyjaśnienie rozbieżności dotyczącej wyliczonej przez Autorów ilości pomiotu kurzego. Na stronie 101 Raportu napisano, że *przewiduje się dwa możliwe sposoby postępowania z obornikiem po zakończeniu cyklu chowu, powstającym w ilości ok. 1 064,0 Mg /cykl i ok. 6 384,0 Mg /rok...*, a na stronie 110 znajduje się zapis: *Przewiduje się następujące możliwe sposoby postępowania z obornikiem po zakończeniu cyklu chowu, powstającym w ilości ok. 2 958 Mg /cykl i ok. 20 706 Mg /rok...* Autorzy Raportu podając ilość obornika na stronie 110 wyliczyli ją prawdopodobnie na podstawie liczby stanowisk, a nie stanu średniorocznego: $768\ 000 \times 0,026 = 19\ 968$ Mg/rok; wartość ta bliska jest przedstawionej w Raporcie 20 706 Mg /rok. Wartości ze strony 101 są wyraźnie zaniżone, natomiast wartości ze strony 110 zawyżone.
 - Autorzy raportu nie przedstawili faktycznych możliwości zagospodarowania obornika kurzego. Brak informacji o wielkości arealu jakim dysponuje Inwestor. Brak kompleksowej analizy możliwości zagospodarowania obornika. Zaprezentowano bardzo uproszczony algorytm dotyczący wyliczenia niezbędnej ilości gruntów. Nie analizowano faktycznych możliwości pozbywania się obornika ani też uwarunkowań lokalnych dot. stanu gleb, wielkości produkcji rolnej itp. Zgodnie z „Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Działdowo” na terenie gminy występują średnie gleby, podatne na degradację. Czynnikiem wpływającym na degradację gleb jest między innymi intensywne użytkowanie rolnicze. Na terenie gminy obserwowane są zmiany degradacyjne gleb, objawiające się między innymi zakwaszeniem gleb. Zmiany te powodowane są m.in. zanieczyszczeniami pochodzącymi z produkcji rolnej i hodowli zwierząt. Należy zaprezentować analizę możliwości zagospodarowania obornika kurzego uwzględniającą ww. uwagi.
 - W związku z rozważanym alternatywnym (w stosunku do rolniczego) sposobem postępowania z obornikiem, polegającym na przekazywaniu obornika do wytwórni podłoży do produkcji pieczarek należy mieć na uwadze, że obornik kurzy może stanowić jedynie niewielki wkład do podłoży i jest jedynie dodatkiem do uprawy pieczarek (i to nie w każdej technologii), natomiast możliwości jego zbytu są ograniczone. Należy przedstawić np. list intencyjny podpisany z wytwórniami podłoża lub inne dokumenty i informacje potwierdzające przyjęte założenia.
 - Zaprezentowane magazynowanie obornika prowadzone będzie w 4 obiektach wyposażonych w nienasiąkliwe podłogi. Autorzy raportu nie opisali w jaki sposób obiekty te będą wentylowane (dobra wentylacja jest warunkiem spełnienia BAT). W raporcie nie zaprezentowano obliczeń potwierdzających czy obiekty magazynujące nawóz dysponują odpowiednią pojemnością tak, aby nawóz mógł być bezpiecznie

magazynowany do czasu aplikacji na pola bądź przekazania innemu podmiotowi. Minimalne okresy magazynowania powinny być dostosowane do lokalnych warunków klimatycznych oraz okresów kiedy rolnicze wykorzystanie nie jest możliwe (np. okres wegetacyjny, miesiące –grudzień, styczeń i luty). Należy uzupełnić raport w tym zakresie.

5. Z uwagi na położenie planowanej fermy na obszarach GZWP 214 Działdowo i GZWP 215 Subniecka Warszawska wnioskodawca powinien przedstawić techniczne rozwiązania dotyczące gospodarowania wodami opadowymi, które zapewnią ochronę wód podziemnych (m.in. systemy zbiórki, odprowadzania, oczyszczania). Zgodnie z § 19 Rozporządzenia Ministra Środowiska z 24 lipca 2006r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi... (Dz.U. Nr 137, poz. 984 z późn. zm.) wody deszczowe ujęte w systemy kanalizacyjne, odprowadzane z powierzchni parkingów > 0,1 ha nie powinny zawierać zanieczyszczeń w ilościach większych niż określone w tym rozporządzeniu. Raport wymaga uzupełnienia o następujące informacje: jaką powierzchnię będą zajmowały parkingi i inne powierzchnie utwardzone, ile samochodów dziennie będzie poruszało się po terenie fermy i na jakiej podstawie autorzy przyjmują, że wody deszczowe spełnią normy określone w ww. rozporządzeniu. Ponadto należy przeanalizować możliwość zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w obrębie działek do których tytuł prawny posiada Inwestor (należy wykazać, że jest to wykonalne na będącej do dyspozycji powierzchni).
6. Raport powinno się uzupełnić o analizę warunków glebowych. Nie przedstawiono w nim odpowiedniej charakterystyki gleb, tak na terenie lokalizacji inwestycji, jak i na terenach potencjalnego nawożenia obornikiem. Istotne wydają się informacje o bonitacji gleb oraz o ich składzie mechanicznym. Skład mechaniczny pozwala określić stopień przepuszczalności gruntu, co ma podstawowe znaczenie dla wnioskowania o możliwości infiltracji.
7. Uzupełnienia i rozszerzenia wymaga zaprezentowana w dokumencie analiza wariantów. Zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać m.in. opis analizowanych wariantów. Opis ten powinien uwzględniać wariant proponowany przez wnioskodawcę oraz racjonalny wariant alternatywny, a także wariant najkorzystniejszy dla środowiska – biorąc pod uwagę najistotniejsze czynniki środowiskowe, na jakie może wywierać wpływ planowana ferma. Wybór określonego wariantu powinien być uzasadniony. Zgodnie z orzecznictwem sądowym (źródło: Wyrok NSA z 19 listopada 2013 r., II OSK 1376/12) NSA zakwestionował zbyt liberalne podejście inwestorów do kwestii unikania wariantowania przedsięwzięć w raporcie środowiskowym. Warianty alternatywne powinny dotyczyć nie tylko ilości obsady, czy rodzaju wentylacji – ale także metod magazynowania i zagospodarowania obornika oraz metod postępowania z wodami opadowymi (a tym samym zabezpieczenia wód podziemnych).
8. Uzupełnienia wymaga streszczenie w języku niespecjalistycznym. Streszczenie powinno zawierać opis projektu obejmujący informacje o jego lokalizacji i wielkości, opis działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie, dane niezbędne dla określenia i oceny głównych bezpośrednich i pośrednich prawdopodobnych oddziaływań projektu na środowisko i jego elementy (m.in.: ludzi, faunę, florę wraz z uwzględnieniem obszarów wrażliwych – Natura 2000, powierzchnię ziemi, wody, powietrze, krajobraz, dobra

materialne, dobra kultury, wzajemne oddziaływanie pomiędzy ww. elementami), opis przeanalizowanych głównych rozwiązań alternatywnych i wskazanie uzasadnienia dla wybranego rozwiązania oraz inne informacje, które mogą wynikać z aneksu IV dyrektywy OOS.

9. W Raporcie przeanalizowano zgodność przyjętych rozwiązań z wymogami BREF z 2003 r. Obecnie dostępne są już projekty (z 2013 r.) nowego BREFu dotyczącego tych zagadnień, jak również projekt konkluzji BAT jaki - w momencie uchwalenia - stanie się obowiązującym prawem. Dlatego, w interesie inwestora leży staranne przeanalizowanie spełniania wymogów BREF, zarówno z 2003 , jak i przyszłego. Brak zgodności z BREF, a tym bardziej z konkluzjami BAT może narazić inwestora na kłopoty - w momencie oddawania instalacji do użytku – z uzyskaniem wymaganego wówczas dla przedsięwzięcia pozwolenia zintegrowanego.

W związku z powyższym należy wezwać Inwestora do uzupełnienia przedłożonego raportu w zakresie ww. uwag wniesionych przez członków zespołu.

Przewodniczący
zespołu roboczego Regionalnej Komisji
do Spraw Ocen Oddziaływania na Środowisko
dr hab. Wojciech Janczukowicz Prof. UWM